

Dynamisch Participatieplan Omgevingsvisie

Beginnen bij de inwoners

Een omgevingsvisie die bestaande kwaliteiten behoudt en waar nodig versterkt, maar ook een die ruimte geeft aan nieuwe initiatieven en ontwikkelingen. Zo'n visie past alleen bij Haaksbergen als deze niet alleen is opgebouwd uit data, maar ook uit de wensen en ervaringen van inwoners en stakeholders. In Haaksbergen leven we namelijk niet langs elkaar heen, maar hebben we oog voor elkaar. We realiseren ons daarbij dat ruimtelijke aspecten verweven zijn met sociaal-maatschappelijke aspecten. Dat dragen we ook uit om zoveel mogelijk mensen te bewegen om mee te denken.

Omgevingsvisie: wat vind jij belangrijk voor het Haaksbergen van morgen?

Een omgevingsvisie is een toekomstbeeld dat vooral gaat over ruimtelijke onderwerpen, zoals gebouwen, verkeersroutes, landschap en natuur. Maar het gaat daarbij ook over de impact op gezondheid en naar elkaar omkijken (noaberschap). Hoe stimuleren we initiatieven die al het moois dat Haaksbergen heeft behouden of versterkt? Welke verschillen zijn er tussen woon- en natuurgebieden in onze gemeente en willen we die koesteren of veranderen? In Haaksbergen leven we niet langs elkaar heen, maar hebben we oog voor elkaar. Daarom is jouw mening belangrijk. Doe en denk mee!

We willen in dit traject optimaal gebruik maken van de kracht van de samenleving. Een uitdaging, omdat een omgevingsvisie voor inwoners erg abstract is. Hoe kunnen we juist bij dit omvangrijke onderwerp optimale betrokkenheid creëren? Daar gaan we naar op zoek in 2 rondes. In het eerste deel gaan we de haarvaten van de samenleving in om vooral de 'man of vrouw in de straat' te bereiken. In het tweede deel organiseren we 5 fysieke bijeenkomsten in centrale locaties. We geven weliswaar richting aan, maar passen ons aan als de samenleving of omstandigheden daarom vragen. Het is dan ook dynamisch participatieplan. Wendbaar, flexibel en ondernemend op weg naar een omgevingsvisie die past bij Haaksbergen en met respect voor de eigenheid van de deelgebieden!

Inwoners zijn over veel onderwerpen al bevraagd in andere participatietrajecten. Dat gaan we niet over doen. We maken zichtbaar welke input er al is, checken deze waar dat kan en geven aan hoe we het meenemen in de omgevingsvisie. Op deze manier maken wij duidelijk dat alle voorgaande gesprekken niet aan dovemans oren waren gericht én kunnen wij checken of de in het verleden opgehaalde informatie volledig en nog actueel is.

Welke participatiewerkafspraken maken we?

- Bij het ophalen van de kernwaarden van de omgevingsvisie, gebruiken we zowel digitale als fysieke methoden van participatie. We gaan in ronde 1 op creatieve manieren de samenleving in en in ronde 2 houden we vijf gebiedssessies.
- We zijn ons als compleet team bewust van het goed aangeven waar ruimte zit en waar niet, zodat inwoners steeds weten welke verwachtingen ze kunnen hebben.
- Buurgemeenten, provincie en ketenpartners worden op ambtelijk niveau, onder de verantwoordelijkheid van de projectleider, bijgepraat en zijn geen onderdeel van het participatieproces zoals in dit document omschreven.
- We gebruiken informatie uit recent afgeronde of nu lopende participatietrajecten om mensen niet 'dubbel' te bevragen.
- We hebben afstemming met het participatietraject van de duurzaamheidsvisie vanuit dezelfde gedachte als het punt hierboven.
- We zetten 'ambassadeurscommunicatie' in, wat betekent dat we intensief samenwerken met 'ambassadeurs' in de samenleving om zoveel mogelijk mensen te bewegen input te leveren (ook degenen die normaal niet zo snel meepraten).
- We zetten meteen, samen met communicatie, in op 'storytelling', om het onderwerp 'omgevingsvisie' aantrekkelijk te maken. We realiseren ons daarbij dat het een onderwerp is waarop mensen niet direct zullen aanslaan.
- We kiezen voor de trede '**adviseren**': *"Het bestuur vraagt advies. Inwoners kunnen problemen aankaarten en oplossingen formuleren. Het gaat hier om het mobiliseren van inwoners om ideeën te genereren"* (uit participatiebeleid gemeente Haaksbergen). We kiezen voor de trede van adviseren omdat we de inwoners actief gaan betrekken bij de vraag 'wat is belangrijk voor ons kompas dat omgevingsvisie heet?' We houden rekening met de meningen en ideeën die we ophalen, vanuit het besef dat inwoners het beste weten wat belangrijk is voor hun leefomgeving. Een omgevingsvisie bestaat echter uit veel verschillende elementen die ook om andere expertise vragen. De uiteindelijke beslissingsbevoegdheid over hoe de omgevingsvisie er precies uit komt te zien en welke keuzes erin gemaakt worden, blijft bij de gemeente(raad).
- Een hogere trede op de participatieladder, zoals coproduceren is bij een abstract onderwerp als een visie ingewikkeld. Bij coproduceren heb je het over samen met de inwoners een blanco kaart intekenen. Door het hoge abstractieniveau en de verschillende wettelijke beleidsonderdelen die spelen, is het niet realistisch om voor deze trede te kiezen. Vanzelfsprekend zullen delen van de input, zoals uit eerdere participatietrajecten, wel meegenomen worden in de uitwerking van de omgevingsvisie en deze kunnen wel tot stand zijn gekomen via een hogere participatietrede.

Ronde 1: De buurt in

Wat vragen we?

- Wat zijn belangrijke kernwaarden voor Haaksbergen?
- Wat voor de verschillende deelgebieden?
- Welke wensen en uitdagingen zien inwoners?

We zijn tevreden als....

We goed onder woorden hebben kunnen brengen wat de omgevingsvisie gaat betekenen en we vanuit verschillende hoeken van de samenleving input hebben gekregen over wat onze inwoners belangrijk vinden.

Onze ambitie

We willen in deze fase goed uitleggen wat de omgevingsvisie inhoudt, wat deze voor Haaksbergen betekent en waarom we graag input willen hebben vanuit de samenleving.

In maart willen we weten welke kernwaarden en thema's er volgens onze inwoners spelen en zeker in de visie moeten staan.

Ook willen we weten welke input er uit eerdere participatiesessies is die we mee kunnen nemen

Wie benaderen we in deze fase?

Via alle denkbare kanalen en de lokale pers vertellen we wat we gaan doen.

Op I-report, waar de visie ook te vinden zal zijn uiteindelijk, richten we een participatieplatform in. Om daar zoveel mogelijk mensen naartoe te krijgen, benaderen we alle denkbare lokale ambassadeurs. Zie daarvoor ook de ambassadeursanalyse verderop in dit document. Het idee is om, door ook aan hen te vragen via hun kanalen mensen te informeren een steeds grotere olievlek van geïnteresseerden te krijgen. We gaan op creatieve manieren de samenleving in om vooral input op te halen bij mensen die we normaal als overheid niet zo snel spreken. Hierbij hoort ook een tekenwedstrijd voor basisscholen en een fotovraag. We proberen de mensen ook naar het online I-report te krijgen.

We benaderen in deze fase daarnaast de medewerkers van de gemeente die inwoner zijn van Haaksbergen: hoe kijk je vanuit die bril?

Hoe gaan we te werk?

We maken sterke teksten die communicatie zal (laten) verspreiden. We richten het I-report in en verbinden het I-report aan [samenhaaksbergen.nl](https://www.samenhaaksbergen.nl) en vice versa. We leggen contacten met ambassadeurs en verspreiden de oproep om mee te doen.

Door meteen volop in te zetten op 'samen op zoek naar de juiste inhoud voor onze visie' leggen we verbindingen en proberen we commitment te krijgen voor het fysieke deel van de participatie. We sluiten aan waar mensen al fysiek samenkomen, zoals op de markt of bij een sportevenement.

Ronde 2: Vijf omgevingsvisi(T)es: word dit ons kompas?

Wat vragen we?

- Hebben we de juiste kernwaarden voor Haaksbergen en de deelgebieden vertaald?
- Welke knopen moeten we nog doorhakken en hoe denken inwoners daarover?
- Eerdere participatie-updates laten zien

Wie benaderen we in deze fase?

Via zoveel mogelijk oproepen vragen we iedereen die mee wil praten om aanwezig te zijn op 1 van de 5 omgevingsvisi(T)es.

We zijn tevreden als....

Bij alle 5 de omgevingsvisi(T)es inwoners de moeite hebben genomen om met ons te praten over de dilemma's die we hebben.

Rol gemeenteraad

Belangrijke vraag is ook welke rol de gemeenteraad heeft in het proces. We streven ernaar dat bij iedere sessie enkele raadsleden als toehoorder aanwezig zijn, om sfeer te proeven en uit eerste hand de input te beleven.

Onze ambitie

We willen in ronde 2 een inkijk geven in hoe de omgevingsvisie wordt opgebouwd en vragen of de deelnemers zich hierin kunnen vinden. Herkennen ze de kernwaarden en de uitgangspunten? Zijn de thema's aansprekend en goed verwoord?

Hoe gaan we te werk?

We organiseren vijf keer een avond op locatie:

- Twee in de kern Haaksbergen (Veldmaat en centrum)
- Eén in Buurse
- Eén in St. Isidorushoeve
- Eén in het buitengebied (Langelo / Honesch)

Storytelling: meteen goed beginnen

De eerste klap is een daalder waard zeggen ze wel eens. De eerste teksten die uitgaan moeten dan ook raken, verleiden, aangeven waar het om gaat. Teksten zijn maatwerk en worden steeds in goed overleg met een communicatieadviseur van de gemeente gemaakt en afgestemd, zodat de juiste tone-of-voice wordt ingezet. We schrijven steeds aanhakend op de actualiteit, met voorbeelden en waar dat kan met visualisatie.

We zetten in op ambassadeurscommunicatie. Dat betekent dat we mensen die dichterbij inwoners staan vragen onze boodschap ook verder te delen, o.a. via facebookpagina's die goed worden bezocht. Ook vragen we hen om ons te helpen zoveel mogelijk mensen te bereiken en te betrekken, zowel in ronde 1 als in ronde 2. Bij ronde 2, de 'omgevingsvisi (T)es', willen we deze avonden het liefst samen organiseren met plaatselijke belangengroepen, die we meteen na akkoord van de gemeenteraad op deze aanpak, persoonlijk gaan benaderen. Ook gaan we in overleg met Sternet om te vragen welke mogelijkheden zij hebben om onze olievlek te vergroten.

Ronde 1: 'de straat op' versus ronde 2 'gebiedssessies'

We gaan in maart enkele keren 'de straat op' om mensen te bewegen mee te praten over de omgevingsvisie. Hierbij is het van belang om mensen of op locatie te vragen naar input of hen te stimuleren de online vragenlijst op I-Report in te vullen. Het vraagt om een enthousiasmerende aanpak, waarbij we jong en oud willen benaderen. Aandachtsplekken zijn bijvoorbeeld scholen, de markt, ontmoetingsplekken, sportvoorzieningen etc.

Alle teksten, zoals persberichten, worden samen met team communicatie bedacht en uitgevoerd. We benaderen de scholen met het verzoek de tekenwedstrijd onder de aandacht te brengen. Door een expositie bereiken we ook de vaders en moeders en kunnen we ter plekke ook hen om input vragen. Deze actie vraagt wel om commitment van de scholen.

In het eerste deel van het participatieproces halen we ook beelden op die straks de omgevingsvisie visueel aantrekkelijk maken. We vragen daarvoor inwoners een foto te maken van hun 'mooiste plek in Haaksbergen' en deze in te sturen.

Aan alle maatschappelijke partners van de gemeente Haaksbergen stuurt communicatie een mail, waarin we uitleggen wat we doen. We vragen hen welke thema's zij ons vanuit hun

expertise mee willen geven. Ook vragen we hen commitment om later, in ronde 2 van het participatieproces, bij de gebiedssessies, als expert voor ons beschikbaar te zijn.

Tijdens deze gebiedssessies gaan we op 5 verschillende locaties met inwoners in gesprek over de dilemma's die we zijn tegengekomen en waar we graag willen horen welke richting zij daarin zouden willen meegeven. Vooruitlopend op die sessies maken we samen met team communicatie aansprekende uitingen om mensen te bewegen naar één van deze avonden te komen.

I-report: een levend document

I-report wordt de plek om te praten over de visie, daar zien mensen ook hoe de visie langzaam vorm krijgt. Op het platformgedeelte is het vooral van belang dat mensen:

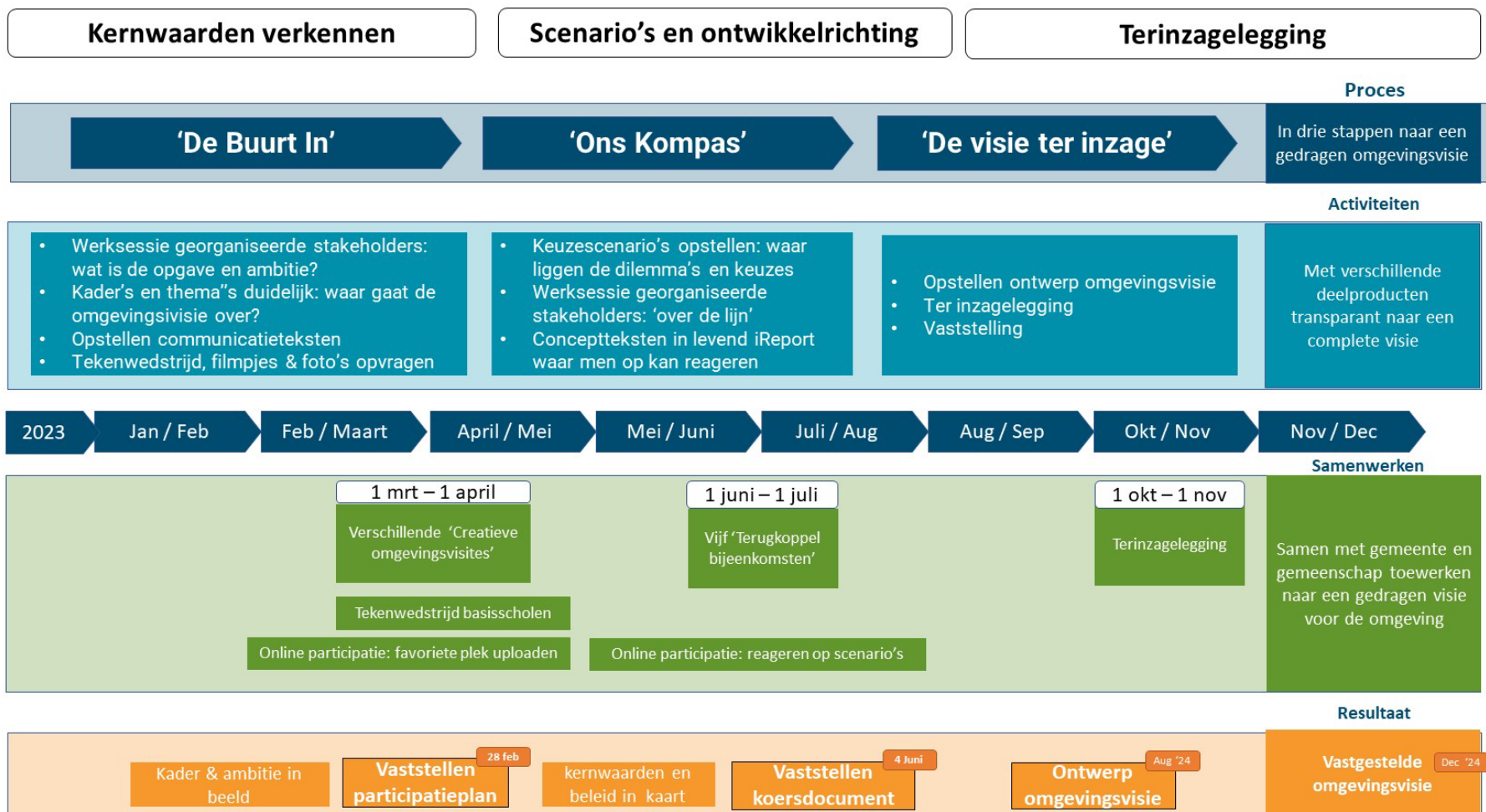
- Informatie kunnen vinden
 - Vragen kunnen stellen
 - Input kunnen geven (participatie)
 - Weten wanneer wat gebeurt
-
- Dat betekent dat we daar teksten delen over wat de omgevingsvisie betekent, ook aan de hand van voorbeelden.
 - Er is een **agenda**, waarop ook staat waar en wanneer we fysieke bijeenkomsten hebben.
 - Er is een **vragenlijst** te vinden om input te krijgen voor de visie van mensen die niet naar een fysieke bijeenkomst (kunnen) komen.
 - Er worden foto's op geplaatst die inwoners insturen en die we als aankleding gebruiken voor de visie.
 - Via samenhaaksbergen.nl verwijzen we naar I-report en andersom.

Hoe betrekken wij de georganiseerde partijen en gemeente?

- Naast het participatietraject voor de inwoners van Haaksbergen, werken wij ook samen met de georganiseerde partijen en beleidsmedewerkers binnen de gemeente zelf.
- Deze partijen nemen wij mee in het proces door middel van een aantal werksessies en reviewrondes, die parallel aan het participatietraject van de inwoners georganiseerd worden.

Onze planning

We kunnen de acties pas inzetten na akkoord van de gemeenteraad (verwacht 28 februari 2024). In onderstaand overzicht onze globale planning.

Ambassadeursanalyse

De ambassadeursanalyse omvat de belangrijkste stakeholders in de gemeente Haaksbergen die ons ook kunnen helpen anderen te bereiken. De gegevens uit deze analyse wordt bijgehouden door team communicatie/adviseur inwonerbetrokkenheid van de gemeente Haaksbergen, in het kader van de AVG. Uitingen worden dan ook via hen naar buiten gebracht.

Daarnaast maken we een facebookanalyse van goed bezochte pagina's in Haaksbergen en benaderen de beheerders daarvan met het verzoek info om mee te doen te delen. Omdat we geloven in ambassadeurschap, hebben we de voor de participatie belangrijkste stakeholders in een olievlek ingetekend. Samen met hen proberen we zoveel mogelijk mensen te bereiken om input te geven op de omgevingsvisie.

